

Kulttuurin kumppanuussopimusten periaatteet

Vapaa-ajan lautakunta 29.01.2026 § 11
4702/12.03.00.00/2025

Valmistelija

Kulttuuripäällikkö Mikko Nortela, mikko.nortela@salo.fi, 02 778 2026

Salossa on pitkään tehty yhteistyösopimuksia kulttuuritoimijoiden kanssa. Kyse on ollut vakiintuneiden kolmannen sektorin toimijoiden tai myös yritysten voittoa tavoittelemattoman toiminnan tukemisesta, jolla on täydennetty Salon kaupungin strategisia tavoitteita ja tuettu kulttuurin monipuolista ja laaja-alaista tarjontaa kaupungin alueella.

Yhteistyösopimukset ovat tuoneet toimijoille ennustettavuutta ja ne ovat myös edistäneet kaupungin ja sopimuskumppanina olevan tahon keskusteluyhteyttä. Toisaalta sopimusten läpinäkyvyys, kumppanuuksien kriittinen pohdinta ja uusien kumppanien tulo tämän toimintatavan piiriin on ollut puutteellista. Lisäksi yhteistyösopimuksen asema erikseen haettavan avustuksen ja ostopalvelun välimaastossa voi johtaa juridisiin pohdintoihin, jotka vaikuttavat toimintaan. Siksi toimintatapaa on syytä kehittää.

Esityksenä on, että yhteistyösopimuksien nimi vaihdetaan vuodesta 2027 alkaen kumppanuussopimukseksi. Muodoltaan kumppanuussopimus on jatkossa asiakirja yhteistymmärryksestä siitä, että hakija on seuraavien kolmen vuoden ajan kelvollinen hakemaan kulttuurikumppaneille varattua avustusbudjettia.

Kumppanuuksien tärkein tehtävä on vahvistaa Salossa toimivien kulttuuriyhdistysten ja yritysten pitkäjänteistä ja ammattilaisuuden tasolla olevaa tai siihen tähtäävää toimintaa. Ammattimaisuuden kriteerit ulottuvat sisällön lisäksi tuotannon laatuun.

Kumppanuuden ero ostopalveluun

Ostopalveluista ja hankinnoista kumppanuussopimukset eroavat siinä, että toiminnan sisältö ei ole kaupungin ohjauksessa. Ainut poikkeus on laitton, hyvän tavan vastainen ja selvästi kaupungin arvojen tai intressien kanssa ristiriitainen toiminta, joka voi johtaa sopimuksen raukeamiseen. Nämä rajaukset ovat voimassa myös normaaleissa avustuksissa.

Ostopalveluista ja hankinnoista kumppanuussopimukset eroavat myös siinä, että kaupungille ei muodostu työnantajan vastuuta tai vastuuta toiminnan tekijänoikeuksista. Yhteistyökumppanin edellytetään kuitenkin kertovan välittömästi, mikäli sillä on vaikeuksia suoriutua näistä velvollisuuksista kesken sopimuskauden.

Kumppanuussopimukset ovat siis pohjimmiltaan lautakunnan päättämiä avustuksia. Niihin ei siksi sovelleta kilpailulain mukaisia hankintarajoja.

Kumppanuuden ero nykyisiin avustuksiin

Kumppanuusavustusten ero tavanomaisiin avustuksiin olisi, että sopimukset olisivat kolmivuotisia ja niissä myönnettävät avustussummat voivat olla normaaleja avustuksia korkeampia. Sopimukseen merkitään lähtökohtainen vuosittainen avustussumma mutta niihin lisätään ehto siitä, että tuen toteutuminen edellyttää riittävää rahoitusta kulttuuripalveluiden käyttötaloudessa. Kumppanuussopimuksen solminut taho voisi hakea kolmen vuoden kumppanuusavustusta. Avustus myönnettäisiin

automaattisesti, mikäli toiminta jatkuu sovittuna ja kulttuuripalveluiden käyttötalous sallii myönnön.

Kumppanuussopimus voitaisiin tehdä vain jo vakiintuneen ja laadukkaaksi todistetun toiminnan tukemiseen. Toiminnan tulisi selkeästi edistää Salon kaupungin kulttuuriohjelman, hyvinvointisuunnitelman ja kaupungin strategian tavoitteita ja täydentää Salon kaupungin omaa kulttuuritarjontaa. Toiminnan luonteen vuoksi kumppanuuksissa arvostetaan muualta saatua rahoitusta ja palkattua henkilöstöä.

Normaalia avustushakua pitkäaikaisempien ratkaisujen lisäksi kumppanuussopimusten tekijät sitoutetaan kaupungin tiedotukseen ja heille tarjotaan lisänäkyvyyttä normaaliin avustustoimintaan verrattuna.

Kumppanuussopimukset poikkeavat kaupungin normaaleista avustusehdoista ainoastaan pidemmän keston vuoksi.

Käytännön toimintamalli

Kumppanuudet valmistellaan yhteistyössä toimijan ja kulttuuripalveluiden kanssa jatkuvalla haulla. Niitä voidaan hyväksyä lautakunnassa vuosittain syyskuussa. Näin tieto kumppanuussopimuksesta on kaikilla ajoissa vuoden lopussa olevaan normaaliin hakuun mennessä. Uusia kumppanuuksia sovittaessa on tarkkaan harkittava käyttötalouden antamat mahdollisuudet rahoitukselle, vaikka sopimus onkin aina alisteinen budjetin raameille. Kumppanuussopimus on uusittava kolmen vuoden välein lautakunnan päätöksellä.

Kumppanuussopimuksen ehtojen täyttäminen ratkaistaan lautakunnan päätöksellä. Poikkeuksellisesta syystä sopimuksen ehtojen täyttymistä voidaan joutua tarkastelemaan kesken sopimuskauden. Tästä informoidaan kumppania hyvissä ajoin. Kumppanin on myös itse tiedotettava kaupunkia aktiivisesti, jos se ei jostain syystä pysty jatkamaan toimintaansa sovitun mukaisesti.

Vuodesta 2027 alkaen aiemmin yhteistyösopimuksiin varattu määräraha siirretään palveluiden hankinnan puolelta avustusten puolelle, mutta määräraha rajataan omaksi haukseksi. Vuonna 2025 määräraha oli 92.000 euroa mutta vuoden 2026 budjetissa summa on arviolta 74.000 euroa. Avustusmäärärahan lähtötasoa on siis syytä nostaa kulttuuripalveluiden käyttötalouden sisäisenä siirtona ja kumppanuushakuun on syytä varata riittävä määräraha aina käyttötalouden vahvistamisen yhteydessä.

Kumppanuussopimusten osuus avustusbudjetin kokonaissummasta olisi ensisijainen, eli se pyrittäisiin pitämään aina vähintään jatkumassa olevien ja uusien sovittavien kumppanuussopimusten tasolla. Kulttuurin avustusbudjetin mahdolliset leikkaukset suunnataan siis mahdollisimman pitkälle muihin avustusmuotoihin.

Esittelijä

Sivistyspalveluiden johtaja

Päätösehdotus

Vapaa- ajan lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy vuodesta 2027 alkaen myönnettävien kumppanuussopimusten periaatteet.

Päätös

Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Toimistopalvelut